

Pregó de la Festa Major de Bell-lloc, 2016

Salutacions:

Abans que res, vull agrair l'immens honor i, alhora, la consideració que em conferiu de poder fer el pregó de la nostra Festa Major. El que acabo de dir és pot interpretar com una frase protocol·lària per quedar bé; però us puc assegurar que, per a mi, és l'única manera que tinc d'expressar els meus sentiments en aquest moment. Perquè el dia que l'alcalde em va proposar de ser-ne el pregoner, em va fer molta il·lusió i, de seguida, vaig acceptar el repte per dos motius fonamentals: el primer, pels llaços sentimentals que m'uneixen a Bell-lloc, i el segon, perquè aquest és el primer pregó de la meua vida i crec que no en faré molts més. Fer un pregó de Festa Major és un honor i fer-lo al teu poble és un verdader privilegi.

Aquests darrers dies, preparant-me el que us volia dir, juntament amb el sentiment emotiu per fer el pregó, tenia la sensació que la Corporació Municipal s'havia equivocat al triar-me a mi, ja que sempre he pensat que aquests parlaments els fan personalitats rellevants i distingides de la nostra societat. Jo sóc un simple i modest voluntari que ara presideixo una Federació que treballem amb l'objectiu d'impulsar l'envelliment actiu i saludable, a l'hora de promoure activitats per la promoció de les persones grans, dins la societat, i que també lluitem per aconseguir polítiques que ens permetin viure i envellir amb dignitat. Per tant jo no em considero, ni sóc ningú important. Tot i així, -alcalde regidors-, espero poder està a l'altura a la confiança que m'heu atorgat.

És cert que no visc a Bell-lloc; però sóc un bell-lloquí que m'estimo el meu poble. Aquí hi he nascut; també m'he format, i educat; els meus pares, els mestres i els veïns m'han ensenyat a viure i conviure, també m'han transmès els valors de la vida. A Bell-lloc, m'he enamorat de la M. Carme i també ens hi em casat. Aquí hi tinc els records i les arrels de tots els meus avantpassats, també el meu germà, cunyats, nebots, cosins, amics, i **la meua colla de tota la vida**. Us puc assegurar que no hi ha un sol dia que a casa no hi hagi un pensament, un contacte, o un comentari sobre Bell-lloc; per tant, em considero un més del poble, tot i que ho visc una mica a distància.

I avui que tinc l'oportunitat de poder dirigir-me a tots vosaltres, **no** ho vull fer explicant coses del passat (que és al que potser em pertoca per edat), ja que són molts els qui m'han precedit i ens han explicat els seus records, experiències i dades històriques, i que -de ben segur- ens han ajudat a entendre i comprendre molts dels costums i tradicions del nostre poble, que alhora formen part de les tradicions del nostre país.

Amb el vostre permís, avui os parlaré de **futur** i ho vull fer des de l'òptica de les persones grans; perquè nosaltres, sigui quina sigui la nostra edat, tenim per endavant molt de futur. Tot com a conseqüència que l'esperança de vida cada cop és més gran. Quan ens jubilem tenim per endavant de 20 a 30 anys de vida; tot i això, la bona notícia no és que visquem més anys, sinó que la bona notícia, la molt bona notícia, és que els vivim amb més bon estat de salut i això hem de saber aprofitar-ho.

Vull comentar-vos algunes dades: actualment, a Catalunya, hi ha quasi 1,5 milions de persones més grans de 65 anys. A tot Europa, més de 80 milions de persones són més grans de 80 anys; a més a més, a Espanya, actualment hi ha 14.487 persones de +100 anys i, a Catalunya, en viuen 2.116 (1.737 dones i 379 homes), i és calcula que en cinc anys aquesta xifra es duplicarà.

Observareu que sempre hi ha més dones grans que homes, com també més vídues que viudos. Sabeu per què les dones viuen més? Si em permeteu una frivolitat, utilitzaré una frase del Dr. Carles Vallbona, il·lustre català que ha estat fins als 88 anys, director mèdic de la xarxa de centres d'atenció primària de Houston: "**les dones viuen més perquè els homes les cuidem molt bé**".

El cert, és que estem enmig d'un canvi generacional que ens permet viure més anys. Penseu que, cada mes que passa, l'esperança de vida s'incrementa en 5 dies addicionals. Aquest avenç hauria de ser considerat i celebrat com un gran èxit científic i social. Però resulta que encara hi ha molt a fer. I hem de demanar i exigir que els responsables polítics de totes les administracions (estatals, nacionals o locals), s'hi impliquin més per poder fer possible que les persones grans ens convertim en actors de ple dret

a la societat i poder gaudir de la vida, sense cap mena de **discriminació** pels límits d'edat.

La societat -en general- i les seves institucions -en particular- són les que mantenen actituds discriminatòries vers les persones grans: és el que es coneix com a **edatisme**. Perquè ens trobem amb lleis, polítiques i pràctiques que desprioritzen, són indiferents o, fins i tot, exclouen les persones d'edat avançada. Ho podem observar tant al sistema legal, com als mitjans de comunicació, en la atenció sanitària i en l'economia, entre moltes altres àrees.

Per entendre-ho millor, us en posaré uns quants exemples: en el camp econòmic podem observar que, si contractes o tens una pòlissa d'assegurances de salut, pagaràs diferent en funció de la teva edat. No cal dir-ho si fas una pòlissa de viatge o de vida. Per altra banda, si vas al banc a demanar un préstec, per fer una arranjament a casa teva, si tens una edat avançada, ho tindràs molt complicat aconseguir-ho.

I en l'àmbit polític? Aquest darrer any i mig hem viscut moltes eleccions, quantes persones d'edat heu vist en els primers llocs de les llistes? Tant al Congrés, al Parlament o als ajuntaments (tant al nostre com als de l'entorn), segurament que molt poques, i normalment estan a la part final de la llista, per donar suport a la candidatura de forma simbòlica.

També tenim límits per a la participació social i ciutadana: per actuar de jurat popular, participar en una mesa electoral, ser un membre d'una junta estatal, obtenir un permís de conduir, llogar un cotxe. Inclús per activitats de voluntariat, ja que en molts casos no ho pots fer, perquè la companyia d'assegurances no t'ho cobreix. Tampoc no tenim dret a escollir si volem rebre en paper informació important com son factures, documents de bancs o fer tramitacions a organismes oficials, ja que actualment tot es canalitza a través de sistemes informàtics, quan molts de nosaltres no estem acostumats ni preparats per utilitzar aquestes tecnologies.

En el temes de salut, veiem que hi ha casos que un tractament quirúrgic innovador no cobreix les persones grans, tot i que pot tenir resultats beneficiosos per als pacients. **Un altre exemple:** el mes passat, va venir en aquesta mateixa sala un equip per poder rebre

donacions de sang, però estàvem automàticament exclosos els majors de 65 anys, independentment de l'estat de salut. Per tant, crec que és necessari millorar el diàleg entre els professionals sanitaris i els pacients, **perquè volem ser ciutadans malalts amb drets**, i hem de poder participar en la presa de decisions sobre el nostre propi tractament.

Tot això passa perquè, en l'actualitat, la majoria d'estats de tot Europa no disposen de legislació contra la discriminació per edat i, en conseqüència, ens quedem totalment indefensos. Afortunadament, en el Parlament de Catalunya, el 30 de juny passat es va presentar una moció per crear polítiques per a la gent gran (*cal esperar que el TC no s'ho carregui*) i que esperem que doni com a resultat respostes a les nostres necessitats. Ara per ara, som nosaltres a qui ens toca lluitar contra la invisibilitat que tenim davant la societat.

Aquesta invisibilitat la podem trobar des de el Govern de la Generalitat fins als ajuntaments de tot Catalunya. Com a exemple, els de la nostra província. Quants ajuntaments coneixeu que tinguin una regidoria de gent gran?, si ho analitzeu amb detall, veureu que són escassos. Hi trobareu: moltes regidories de la dona, de la joventut, però de gent gran... molt pocs; no vull dir que hi hagi una despreocupació o desatenció del problema, però la intensitat i velocitat de resolució no és la mateixa que per a les problemàtiques que afecten altres col·lectius, tot i que avui per avui, els grans som quasi el 20% de la població.

Vull deixar clar que l'objectiu d'aquesta xerrada **no** és la presentació d'un seguit de reivindicacions de les persones grans, sinó indicar quins són els esculls que hem de salvar per **tenir futur**; perquè nosaltres tinguem l'edat que tinguem, encara tenim molt a fer, a dir, a donar... però sense limitacions ni entrebancs. La societat no és pot permetre el luxe de prescindir de la nostra experiència i nosaltres -si volem, sabem o podem- hem de poder portar a terme qualsevol activitat -sigui la que sigui-, perquè està demostrat que si estem actius, ens ajudarà a millorar la nostra salut física, mental i social. Com diu el refrany: **home actiu, home viu**.

Sovint veiem que en els discursos habituals dels polítics, no hi ha propostes, per part de cap grup parlamentari, per dur a terme polítiques per socialitzar, incentivar i potenciar l'envelliment actiu. Sinó que quan parlen de gent gran, ho fan únicament sobre, malalties, pensions o dependència, que és on ens tenen encasellats.

Per això, hem de demostrar que nosaltres no som una *càrrega* per a la societat o per a la família, ja que sovint s'ignora les nombroses contribucions que fem i que podem fer la gent gran a la societat, i volem demostrar que podem fer moltes més coses a part de les de ser cuidadors dels nostres néts o de les persones dependents.

Per poder tenir aquest futur del que us parlava, s'ha de potenciar i facilitar que totes les persones grans puguem ser actius i participatius, fent valer els nostres drets i llibertats, gaudint de la dignitat i qualitat de vida en la vellesa, i fugir de les concepcions que ens vinculen a la retirada de la vida activa, a la malaltia i a la dependència.

Hem de ser bel·ligerants davant la imatge pejorativa que se'n transmet de la vellesa i, encara que la edat ens ha jubilat de la feina, de la vida, només ens jubilarem quan nosaltres ho vulguem, i hem d'aprofitar aquest **futur** que tenim per endavant, aportant del que més tenim **“una vida plena d'experiències i de saviesa”**.

Per altra banda, voldria fer una reflexió sobre les relacions intergeneracionals, és a dir, com ens relacionem les diferents generacions a Bell-lloc. Per què no dissenyem coses conjuntes?

Avui, aquí no hi ha massa jovent, per què?, no els interessa l'acte?, no els agrada el pregoner?, o és que no som capaços de cridar la seva atenció?. Sigui quin sigui el motiu, el cert és que els joves van per una banda i els adults i els grans per una altra.

Per tant, crec que és necessari buscar la forma d'aconseguir unir amb solidaritat i respecte una bona relació entre totes les generacions, ja que hem de tenir la possibilitat d'interactuar conjuntament, per participar plenament en activitats socials, culturals, d'educació, com també en la vida pública.

Per tot això, m'agradaria fer una crida que serveixi per enfortir les relacions entre les diferents generacions que convivim a Bell-lloc, tenint present les necessitats particulars de tots: des dels més grans fins als més joves i junts impulsar i crear un gran acord.

La nostra societat és, actualment, més multigeneracional que mai. Els canvis demogràfics dels que us parlava permeten la coexistència fàcil de quatre generacions en filiació directa: fills, pares, avis i besavis. També és habitual que dues generacions de jubilats visquin durant anys.

Sens dubte això afecta a les condicions de la vida, tant en el si de la família com en la societat, ja sigui en activitats de temps lliure, també les modalitats de transferència patrimonial, i les formes del poder polític, entre altres.

Per totes les generacions, aquesta situació constitueix un dels reptes més importants que haurem d'afrontar conjuntament en els propers anys. Nosaltres volem i ens comprometem a aportar la **generativitat**, que és el terme com es defineix la manera que tenim els grans de preocupar-nos pel benestar de les generacions futures i implicar-nos de manera seriosa en els projectes vitals. Per les persones grans, és més important ajudar a fer camí, que no estar present en el moment de la arribada. Però ho hem de fer, sense voler **imposar** la nostra experiència; sinó que l'hem de saber transmetre i, s'ha de deixar que els joves visquin la seva vida i que n'assumeixin les conseqüències. Els joves han d'entendre que, a l'ordinador de la vida de les persones grans, hi tenim molta informació; però també és cert que aquest ordinador va lent. Així i tot, les seves dades val la pena aprofitar-les.

I són els joves, qui han de lluitar per fer valer els seus drets socials: els drets no es suspenen ni es perden; els drets es defensen. Ells han de reivindicar que es desplegui d'un cop i per sempre la Llei de polítiques de joventut, que entre d'altres fa una referència explícita a la necessitat que les administracions potenciïn la participació juvenil en la vida pública i, on es recull l'obligació dels poders públics d'afavorir l'emancipació dels joves.

Per tant, es necessari concretar qui, com i quan paga, i qui, com i quan rep. Acceptant amb normalitat que avui hauré de donar, per

rebre demà. Als grans ens preocupa molt el possible xoc que, en les properes dècades, hi pot haver entre unes generacions actives laboralment i aportadores de recursos a l'erari públic, i unes altres que, per jubilades, rebran prestacions i serveis: les unes per aportar molt i les altres per rebre poc. Per això és necessari anar pensant i gestionant, des d'ara, un nou pacte social i intergeneracional que eviti aquest possible enfrontament.

Ara, molts joves i persones d'edat mitjana tenen dubtes, de com poden executar amb seguretat els seus projectes de futur, amb condicions laborals infravalorades i sense garanties de continuïtat, amb models de vida sovint criticats per les generacions més grans, i en molts casos amb necessitats de recórrer a ajuts familiars, per poder fer front a un futur no previst d'austeritat i inseguretat.

De totes maneres, és una realitat que, en aquest mateix moment, les diferents generacions que convivim a Bell-lloc és possible que percebem una mateixa cosa des de diferents punts de vista, en funció de les circumstàncies personals, econòmiques, socials, culturals de cada un de nosaltres.

També és cert, que en cada moment de la vida, tenim diferents preocupacions. L'altre dia, hem van passar les conclusions d'un estudi d'opinió, on deia que les coses que preocupen més a la gent gran són: la salut, les pensions, la possibilitat d'haver d'abandonar casa seva i, valer-se per un mateix. Les coses que preocupen més al joves són: l'atur, la vivenda, les drogues i la crisi. Aquest mateix estudi deia que a les persones d'edat mitjana el que més els preocupa és el que no han fet i volien fer. Tenen per una banda els seus fills, joves o adolescents, amb les seves necessitats i per l'altra els seus pares, amb les preocupacions que he comentat. Ells són al mig, volent ajudar-los a tots.

Aleshores em plantejo, si diferents generacions compartim preocupacions i problemes. Per què no buscar solucions conjuntes? Per què no crear espais on els diferents grups s'ajudin i es reforcin?

Les generacions som i hem de ser interdependents; però també és cert que ens necessitem mútuament. Moralment, crec que estem obligats a intercanviar suports per garantir el benestar i el futur de tots. Per començar, hem de trencar amb els estereotips de com els

mitjans de comunicació ens mostren davant la societat: durant el dia, les persones grans amb gorra i bastó, en un banc d'una plaça fent tertúlia, i en el mateix banc, a la nit, els joves fent "botellón". Ni els uns ni els altres som tots així i hem de lluitar plegats per esborrar aquestes imatges.

Trobar punts de coincidència i entesa entre diferents generacions, fora de l'àmbit familiar, pot resultar difícil o complicat. Però els problemes de la gent gran d'avui són els que tindran la gent més jove demà, si no els solucionem ara.

Molt sovint, les generacions més joves veuen el seu futur -referent a les prestacions socials i la jubilació- com a llunyà i se'n despreocupen pensant que ja arribarà el moment de fer-ho. Paral·lelament, les persones d'edat tenim dificultats per entendre els models de vida, les opinions, els posicionaments de les persones joves. Els uns i els altres no sabem construir espais comuns de coneixement, debat i comprensió; per tant, és necessari treballar tots junts per posar-hi remei.

Per fer-ho hem d'apostar per la posada en marxa de voluntats i programes intergeneracionals seriosos, que no han de consistir únicament en organitzar i fomentar activitats on participin persones de diferents generacions, (cosa que ja es fa i que s'ha de continuar fent). Al sopar dels joves del mes passat, hi havia gent gran. A les festes dels grans... hi ha gent jove?, la resposta és òbvia.

Al que s'han d'establir són programes dissenyats i planificats a consciència basats en l'intercanvi d'experiències, que tinguin continuïtat en el temps, que siguin generadors de convivències i capaços de fomentar la cohesió social. D'aquesta manera, des de la col·laboració solidària entre totes les generacions, podrem trobar noves perspectives i solucions als vells problemes de sempre.

Algú potser s'està preguntant: per què, en un pregó de Festa Major, ens parlen del **futur de la gent gran** i de com ens hem de relacionar les **diferents generacions**. Doncs perquè penso que la Festa Major és una oportunitat per poder fer coses conjuntes, participant-hi tots, sense limitacions, col·laborant i respectant-nos. Crec que pot ser un bon punt de partida per fer coses conjuntes.

A més, pot ser el moment escaient per relacionar-nos: els joves, els grans, els adults i també incloure-hi els nouvinguts. Els pobles d'avui en dia cada cop són més cosmopolites. Bell-lloc no n'és una excepció. Hem de conviure amb altres persones de diferent llengua, cultura, religió... i hem d'aconseguir que tots plegats (ells i nosaltres) ens integrem amb un esforç d'adaptació i d'integració per poder conservar i potenciar: **les nostres tradicions, la nostra cultura, la nostra llengua**, amb respecte, responsabilitat i col·laboració.

Proposo que, per aconseguir-ho, ho fem utilitzant els tres principis bàsics que l'il·lustre bell-lloquí Joan Solà ens va deixar com a llegat: 1r) principi de **no-agressivitat**, és a dir, sense enfrontaments individuals, 2n) principi de **no-renúncia**, per anar escampant la voluntat de fer-nos forts i no cedir, i 3r) principi **d'exigència** davant els poders públics, els polítics, les institucions i les entitats, per exigir incondicionalment i implacablement almenys allò que les lleis s'han dignat a concedir-nos. Si ho sabem fer bé, tots hi sortirem guanyant.

A més a més, ens hem de conscienciar que no són les llengües ni la cultura les que salven els pobles; sinó que han de ser els pobles qui salvin la cultura, les tradicions i la llengua. Sempre que ens ho proposem, mantenint-nos units i sent capaços d'actuar sobre la base prioritària del diàleg (encara que no sigui sempre senzill), entre la comprensió i la imaginació.

Si ho fem tots junts, amb l'objectiu de posar Bell-lloc per davant de tot, i els interessos del poble per davant dels interessos personals o partidistes, on tothom hi pugui fer les seves aportacions, sense excloure ningú per cap motiu, ja sigui per edat, gènere, ideologia política, orientació sexual o creença religiosa, segur que ho aconseguirem; perquè Bell-lloc ha de continuar sent Bell-lloc i no hem de permetre que es perdin les nostres tradicions, encara que els experts en demografia ens diguin que cap al segle XXI la població tendirà a concentrar-se a les grans capitals o que les capitals absorbiran els pobles de l'entorn.

La Festa Major és aquesta oportunitat per estar tots units i molt orgullosos del nostre poble i, si tots hi posem el nostre esforç, segur que ho aconseguirem. Que bonic seria que en el proper pregó de

Festa Major hi hagués gent de totes les edats, cultures, ètnies, ***també de tots els pensaments polítics i ideològics, el poble i els ciutadans de Bell-lloc no són els que han de patir les conseqüències de guerres o desavinences internes (uns perquè sí... i els altres perquè no...) i com a resultat posar en perill la convivència i la unió de tothom*** i, hem d'estar tots junts caminant cap una sola direcció, amb moltes ganes de participar i de col·laborar, de forma activa i desinteressada, tant en la planificació, com en l'execució de tots els actes de la nostra Festa Major. Que tot això es faci realitat, només depèn de nosaltres, únicament de nosaltres i, de ningú més que de tots nosaltres.

Però ara, al que toca és gaudir de la Festa Major de Sant Miquel, que avui amb aquest acte comença. I han estat les Associacions, Entitats, i Institucions que ens han preparat tot un resseguit d'activitats, (jo n'he comptat fins a 34), tant a nivell esportiu, cultural, de lleure, d'oci, música, ball, en resum dies de festa gran. Una agenda ben atapeïda i variada, del que val la pena que ho sapiguem aprofitar, per sortir, relacionar-nos, entretenir-nos i divertir-nos.

Vull acabar, reiterar l'agraïment a la Corporació Municipal d'haver-me invitat a tenir l'oportunitat de fer de pregoner, a tots vosaltres per la paciència, atenció i comprensió al escoltar-me, i desitjant a tothom:

MOLT BONA FESTA MAJOR!

Josep Carné i Teixidó

28-09-2016